

Welkom in de Vijfheerenlanden

Deze wandelroute laat u kennismaken met de weidsheid van Polder Lakerveld. Ook ontdekt u het kleinschalige cultuurlandschap van Scharperswijk, een oude boomgaard, een fraai begroeide houtkade en de vogelrijke Zouweboezem. De Stichting Het Zuid-Hollands Landschap beheert in deze omgeving een groot aantal terreinen.

Routebeschrijving

Start de wandelroute op het Dorpsplein in Meerkerk. Wandel de Tolstraat in en ga na circa 30 meter rechtsaf de Kleine Kanaaldijk op. Na ruim 600 meter gaat u bij de brug rechtdoor, langs het Merwedekanaal.

1 Polder Lakerveld

Links van u ligt Polder Lakerveld. Op sommige plaatsen is de historie van het gebied nog aan het land af te lezen. Kleine hoogteverschillen zijn oude stroomruggen, gevormd in de tijd dat de Lek nog door deze streek meanderde. De eerste bewoners vestigden zich in de elfde eeuw op deze natuurlijke verhogingen.

2 Merwedekanaal

Het kanaal is van oorsprong een vergraven riviertje, de Oude Zederik, waar de omliggende polders hun overtollige water op loosden. Dit eenvoudige kanaal bestond sinds 1370 en werd in 1825 verbreed tot het Zederikkanaal. In 1893 is dit kanaal verbreed en verdiept toen het deel uit ging maken van het Merwedekanaal.

Na 2,5 kilometer passeert u een modern gemaal. Na nog eens 500 meter gaat u bij het oude gemaal bij de picknickplaats linksaf het graspad op (Bastaardkade).

3 Reservaat Scharperswijk

Het reservaat Scharperswijk rechts van de Bastaardkade bestaat voor een deel uit grienden. Het Zuid-Hollands Landschap hakt deze wilgenakkers in een driejarige cyclus. De sprinkhaanzanger, een onopvallend gekleurde zangvogel, broedt hier in het voorjaar. Verder bestaat het reservaat uit doorgeschoten wilgenbos en aangeplante elzen en eiken. Ook zijn er graslanden, die zo ver van de boerderijen liggen dat er nauwelijks werd bemest. Op de schrale bodem bloeien nu zeldzame plantensoorten, waaronder de echte koekoeksbloem.

De kade maakt een scherpe bocht naar rechts. Na nog eens 1 kilometer, aan het einde van de kade, gaat u linksaf. Volg de graskade tot vlak voor de snelweg A27 (doe de klaphekken achter u dicht). Ga rechtsaf over de asfaltweg en even verder linksaf onder de A27 door (Heicopperweg). Loop door tot het einde van de weg. Steek bij de fietsenstalling de weg over en ga linksaf. Ga op de driesprong rechtdoor (Driemolensweg) en ga even verder bij het infopaneel van het Zuid-Hollands Landschap rechtsaf de graskade op.

4 Boomgaard Rijskade

Rechts van het pad ligt een oude boomgaard met traditionele rassen als suikerpeer, goudreinet en Sweet Caroline. De gaard is afgezet met perenbomen van het ras Legipont, die als leibomen zijn gesnoeid. Vanwege de cultuurhistorische waarde heeft het Zuid-Hollands Landschap op de lege plekken nieuwe hoogstambomen geplant. Als het fruit rijp is, kunt u gerust een appel of peer meenemen op uw wandeling.

De Rijskade gaat over in de Lakerveldse Molenkade. Steek bij het bruggetje over en vervolg het pad aan de rechterzijde van de watergang.

5 Griendpercelen

De griendpercelen rechts van de kade zijn neergezet in een tijd dat er nog veel vraag was naar wilgentenen. De takken werden onder meer gebruikt voor oeverbeschoeiing. Veel boeren in deze streek planten wilgenakkers op de natste, armste en verst

van de boerderij gelegen percelen. Het griendhout betekende een aardige bijverdienste in de winter. Tegenwoordig zijn de bosjes ideale schuilplaatsen voor reeën.

6 Schotse hooglanders

Een deel van Polder Achthoven wordt begraasd door Schotse hooglanders. Hierdoor ontwikkelt zich een halfopen landschap. Door de kleinschalige structuur die de grazers maken, vinden zowel vogels als insecten en kleine zoogdieren er veel voedsel en beschutting.

7 Graslandjes De Kikker*

Het Zuid-Hollands Landschap voert hier een mozaïekbeheer ten gunste van weidevogels als de grutto, tureluur, Kievit en slobeend. De percelen worden afwisselend gemaaid en begraasd. In de weilanden kunt u de zeldzame purperreiger naar voedsel zien zoeken. Ook is er een paddenpoel aangelegd.

Ga aan het einde van de kade rechtsaf en volg het wandelpad naar de Zederikkade. Ga boven aan de kade linksaf.

8 Zouweboezem

De Zouweboezem is een moerasgebied van 4 kilometer lang en 300 meter breed. Het bestaat uit een boezemwatergang, de Oude Zederik genaamd, vele zijsloten, uitgestrekte riet- en rietruigvegetaties, doorgegroeiende grienden en natte elzenbroekbosjes. In de Zouweboezem broedt de grootste purperreigerkolonie van Nederland. Een purperreiger is herkenbaar aan zijn slangachtige kop en gestreepte hals. Ziet u een purperreiger in het dichte riet 'vallen', dan kunt u er vrijwel zeker van zijn dat daar een nest is.

9 Voor de wind

De prachtige wipwatermolen met de naam Vlietmolen is de enige nog intacte molen in het Zouweboezemgebied. Omdat de molen officieel recht heeft op wind, snijdt het Zuid-Hollands Landschap het riet op deze plek in de Zouweboezem jaarlijks.

Wandel verder over de weg, ga door het tunneltje en dan rechtsaf over het fietspad langs de Oude Zederik. Dit pad komt uit bij de Tolstraat in Meerkerk. Ga hier rechtsaf, terug naar het Dorpsplein.

Op weg

* Routeverlenging (2 kilometer):

U kunt de route uitbreiden met een extra lus door de voormalige boomgaard De Kikker. Ga dan vlak na een wit bruggetje rechtsaf door een hekwerk en volg de gele paaltjes (blijf uit de buurt van de Schotse hooglanders, zeker als u een hond bij u hebt). Het pad eindigt bij een hek. Loop daarna rechtdoor en ga op de verhoogde kade linksaf. Rechts kunt u eventueel via een vlonderpad naar een vogelkijkscherm. Volg de kade tot bij de molen. Vervolg de routebeschrijving bij punt 9.

Start

Restaurant De Gouden Leeuw, Dorpsplein 4, 4231BA Meerkerk, (0183) 35 16 35 of Eeterij Het Kleine Brughuis, Dorpsplein 2, 4231BA Meerkerk, (0183) 35 22 08

Lengte

13,5 kilometer (met verlenging 15 kilometer)

Markering

Volg beschrijving in tekst

Bereikbaarheid

Met het openbaar vervoer: buslijnen 81 en 181 rijden tussen de treinstations van Gorinchem en Utrecht CS en stoppen in Meerkerk. Stap uit bij halte Postkantoor. Met de auto: neem op de A27 de afslag Meerkerk. Volg daarna de borden naar Meerkerk. In het dorp wordt parkeergelegenheid aangegeven met borden.

Rolstoelen

Veel paden zijn onverhard en daardoor niet geschikt voor rolstoelen.

Honden

Honden zijn aangelijnd toegestaan.

Buro Kloeg, Bunnik - tekeningen Sacha de Nobel - tekst Harry Bunk, 5802

Stichting Het Zuid-Hollands Landschap

Nesserdijk 368

3063 NE Rotterdam

telefoon (010) 272 22 22

fax (010) 242 06 50

www.zuidhollandslandschap.nl

Sprinkhaanzangeroute

langs Polder Lakerveld, Scharperswijk,
Polder Achthoven en de Zouweboezem

wandelroute

wandelroute

13,5 km niet gemarkeerd

Zuid-Hollands Landschap